

Kommissionens meddelelse af 18. december 1978 om bedømmelse af underleveranceaftaler i forhold til artikel 85, stk. 1, i traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab

1. Ved denne meddelelse tilkendegiver Kommissionen for De europæiske Fællesskaber sit syn på retstilstanden med hensyn til underleveranceaftaler på baggrund af EØF-traktatens artikel 85, stk. 1.

Denne kategori aftaler udgør i dag en form for arbejdsdeling, som vedrører virksomheder af enhver størrelse, men som især åbner udviklingsmuligheder for små og mellemstore virksomheder.

Kommissionen finder, at aftaler, uanset om de står i forbindelse med en bestilling fra tredjemand, hvorved en virksomhed, »ordregiveren«, overdrager en anden virksomhed, »underleverandøren«, det hvert, efter ordregiverens anvisninger, at fremstille produkter, at levere tjenesteydelser eller udføre arbejder, som skal leveres til ordregiveren eller udføres for dennes regning, ikke som sådanne falder ind under forbudet i artikel 85, stk. 1.

For at opfylde visse underleveranceaftaler i overensstemmelse med ordregiverens anvisninger kan det være nødvendigt, at der anvendes en speciel viden eller særligt materiel og udstyr, som ordregiveren må stille til rådighed for underleverandøren. For at denne viden eller dette materiel og udstyr ikke skal miste sin økonomiske værdi, kan ordregiveren tænkes at ville begrænse underleverandørens anvendelse heraf til aftalens gennemførelse. Spørgsmålet er, om sådanne begrænsninger falder inden for anvendelsesområdet for artikel 85 stk. 1. Disse begrænsninger er vurderet på grundlag af underleveranceaftalernes særlige formål, som adskiller dem fra almindelige patent- og know-how-licensaftaler.

2. Efter Kommissionens opfattelse omfatter forbudet i artikel 85, stk. 1, ikke klausuler, hvorefter

- den viden eller det materiel og udstyr, som hidrører fra ordregiveren, ikke må anvendes til andre formål end aftalens opfyldelse,
- den viden eller det materiel og udstyr, som hidrører fra ordregiveren, ikke må stilles til tredjemand's disposition,
- de produkter, tjenesteydelser eller arbejder, der fremkommer ved anvendelsen af sådan viden eller materiel og udstyr, kun må leveres til ordregiveren eller udføres for dennes regning,

hvis og for så vidt denne viden eller dette materiel og udstyr er nødvendigt for at sætte underleverandøren i stand til på rimelige vilkår at fremstille produkterne, levere tjenesteydelserne eller udføre arbejderne efter ordregiverens anvisninger. Under disse omstændigheder udfører underleverandøren en produktion, for hvilken han ikke fremstår som uafhængig leverandør på markedet.

Dette er sædvanligvis tilfældet, når opfyldelsen af underleveranceaftalen gør det nødvendigt for underleverandøren at benytte

- industrielle ejendomsrettigheder i form af patenter, brugsmønstre, registrerede mønstre og modeller eller andre beskyttede rettigheder, som tilhører ordregiveren eller er stillet til dennes rådighed, eller
- teknisk viden eller fremstillingsmetoder af hemmelig karakter (know-how), der tilhører ordregiveren eller er stillet til dennes rådighed, eller
- undersøgelser, planer, særlige dokumenter, som er udarbejdet af ordregiveren eller for denne, eller
- matricer, forme, værktøj og tilbehør hertil, som er specielle for ordregiveren, der,

selv uden at være genstand for en industriel ejendomsret eller uden at være af hemmelig karakter, gør det muligt at fremstille et produkt, der med hensyn til form, funktion eller sammensætning afviger fra andre produkter, der fremstilles eller leveres på markedet.

Derimod er de nævnte klausuler ikke rimeligt begrundede, hvis underleverandøren selv råder over eller på rimelige vilkår kan skaffe sig adgang til den viden og det materiel og udstyr, der er nødvendigt til at frembringe produkterne, tjenesteydelserne eller arbejderne. Dette er normalt tilfældet, når ordregiveren indskrænker sig til at give ham generelle oplysninger, der kun tjener til at beskrive ordren. Under disse omstændigheder kan sådanne begrænsninger berøve underleverandøren mulighed for at udvikle en uafhængig økonomisk aktivitet på de områder, som aftalen vedrører.

3. Følgende begrænsninger, som ordregiveren pålægger i forbindelse med videregivelse af teknisk

viden, kan efter Kommissionens opfattelse ligeledes optræde i underleveranceaftalerne, uden at give anledning til indvendinger i henhold til artikel 85, stk. 1:

- forpligtelse for hver af parterne til ikke at røbe teknisk viden eller fabrikationsmetoder af hemmelig karakter samt fortrolige oplysninger, som meddeles af den anden part i forbindelse med forhandlingerne om og gennemførelsen af aftalen, sålænge disse oplysninger ikke er blevet alment tilgængelige;
- forpligtelse for underleverandøren til ikke efter underleveranceaftalens opfyldelse at udnytte den tekniske viden eller de fabrikationsmetoder af hemmelig karakter, som han har modtaget i aftaleperioden, sålænge de ikke er blevet alment tilgængelige;
- forpligtelse for underleverandøren til på ikke-eksklusiv basis at give ordregiveren oplysning om de tekniske forbedringer, som han har udviklet i aftaleperioden, eller, hvis det drejer sig om patentérbare opfindelser, som underleverandøren har gjort, at give ordregiveren ikke-eksklusive licenser på forbedrings- eller anvendelsespatenter for gyldighedsperioden af ordregiverens patent.

Denne forpligtelse for underleverandøren kan være eksklusiv til fordel for ordregiveren, sålænge patentet er gyldigt, for så vidt de af underleverandøren i aftaleperioden foretagne forbedringer eller opfindelser ikke kan anvendes uafhængigt af ordregiverens hemmelige tekniske viden eller dennes patent, eftersom dette ikke medfører en mærkbar begrænsning af konkurrencen.

Derimod kan enhver forpligtelse for underleverandøren vedrørende retten til at råde over de fremtidige resultater af dennes egne forsknings- eller udviklingsarbejder begrænse konkurrencen, dersom disse resultater kan udnyttes uafhængigt. Under disse omstæn-

digheder er underleveranceforholdet ikke tilstrækkeligt til, at de almindelige konkurrenceregler vedrørende rådigheden over industrielle ejendomsrettigheder eller hemmelig teknisk viden kan fraviges.

4. Såfremt underleverandøren i forbindelse med underleveranceaftaler er berettiget til at benytte et bestemt varemærke, et bestemt firmanavn eller en bestemt formgivning, kan ordregiveren ligeledes forbyde underleverandøren at anvende disse i forbindelse med produkter, tjenesteydelser eller arbejder, som ikke skal leveres til ordregiveren.

5. Denne meddelelse, der generelt burde gøre det overflødigt for virksomhederne at få retstilstanden klarlagt gennem en individuel beslutning fra Kommissionen, påvirker ikke de berørte virksomheders mulighed for at anmode om en negativttest efter artikel 2 i forordning nr. 17, eller for at anmelde aftalen til Kommissionen i henhold til denne forordnings artikel 4, stk. 1 ⁽¹⁾.

Meddelelsen fra 1968 om samarbejde mellem virksomheder ⁽²⁾, som opregner en række aftaler, som efter deres natur ikke begrænser konkurrencen, suppleres således på underleveranceområdet. Kommissionen minder også om, at den med henblik på at fremme samarbejdet mellem små og mellemstore virksomheder har offentliggjort en »Meddelelse vedrørende aftaler af ringe betydning, som ikke omfattes af bestemmelserne i artikel 85, st. 1, i traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab« ⁽³⁾.

Denne meddelelse foregriber ikke den vurdering, som De europæiske Fællesskabers Domstol måtte anlægge af de pågældende aftaler.

⁽¹⁾ Første forordning om anvendelse af EØF-traktatens artikler 85 og 86 (EFT nr. 13 af 21. 2. 1962, s. 204/62).

⁽²⁾ Meddelelse vedrørende aftaler, vedtagelser og samordnet praksis angående samarbejde mellem virksomheder (EFT nr. C 75 af 29. 7. 1968, s. 3).

⁽³⁾ EFT nr. C 313 af 29. 12. 1977, s. 3.